

Pedagogisch werkboek

BSO Prinses op de Erwt

de
**LANGE
KEIZER**
kinderopvang

Pedagogisch werkboek	
Naam Locatie:	BSO Prinses op de Erwt
Adres:	Anjer 2
Plaats:	De Lier.
Telefoon:	06-42144680
Teamleden:	Annette van Meurs, Hind Ben Massoud, Debby Keus, Jose Lagerwerf, Marijke van Adrichem,
De datum:	juni 2018
Locatie manager:	Marijke van Adrichem
Locatie Adjunct:	Annette van Meurs

Algemeen

Prinses op de Erwt is een buitenschoolse opvang welke deel uitmaakt van “de Lange Keizer” een kinderopvangorganisatie die gevestigd is in Delft, Nootdorp, de Lier en Wateringen. Prinses op de Erwt is een kleine locatie waar maximaal 40 kinderen per dag naar de voor- of de naschoolse opvang komen. De locatie van Prinses op de Erwt bevindt zich in het schoolgebouw van OBS De Vlieten, Anjer 2 te De Lier. Daar maken we gebruik van een eigen ruimte samen met de peuteropvang.

Ook maken we gebruik van de buiten ruimte van de school, het schoolplein aan de zijkant voor de oudere kinderen en het schoolplein aan de achterkant voor de jongere kinderen. De kinderen worden opgevangen in basisgroepen.

De meerwaarde van de buitenschoolse opvang is met elkaar een "groep" zijn. Kinderen spelen graag met elkaar, leren van elkaar en maken deel uit van de groep waar ze bij horen, op die manier ontstaan er (vriendschappelijke) relaties tussen kinderen, ontwikkelt het functioneren in een groep, het sociale bewustzijn en de sociale vermogens van het kind.

Pedagogische uitgangspunten

Als Pedagogische basisprincipes hanteren we de uitgangspunten van Marianne Riksen-Walraven;

1 Veiligheid: een veilige basis, een ‘thuis’ waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn.

Kinderen hebben een vaste mentor, die zij kennen en die hun kent. De mentor volgt de ontwikkeling van de kinderen en voert alle gesprekken met de ouders. Er is aandacht voor kinderen, zij kunnen hun verhaal kwijt, ze worden gezien en er wordt naar ze geluisterd door de pedagogisch medewerkers van Prinses op de Erwt. De omgeving is vertrouwd voor kinderen, zij eten/drinken aan dezelfde stamtafel, met dezelfde kinderen. Alle handelingen van de (mid)dag gebeuren in een zelfde ritme, zodat het dagprogramma duidelijkheid en veiligheid biedt aan het kind.

Maar daarna mogen de kinderen zelf kiezen van welke ruimtes ze gebruik willen maken. Ze kunnen in de groep spelen, knutselen in het atelier of naar buiten. Dus ondanks dat zij zich door het hele gebouw mogen bewegen is hun basis veilig en vertrouwd.

2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van ‘persoonlijke competentie’.

We stimuleren kinderen in hun ontwikkeling door ze te stimuleren in hun zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit omdat we geloven dat deze competenties kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

We doen dit door kinderen zelf de kans te geven te experimenteren en op onderzoek uit te gaan. Zo mogen ze eerst zelf proberen hun eigen jas aan te trekken, zelf ruzies op te lossen, zelf iets te zoeken. Pedagogisch medewerkers zijn er wel, letten wel op waar kinderen mee bezig zijn, maar geven het kind eerst zelf de kans voor ze eventueel ingrijpen, met suggesties komen, het kind helpen.

Als het kind zelf tot oplossingen komt, worden deze door de PM-ers benoemd.

Wat goed dat jullie deze ruzie zelf opgelost hebben, Wat knap dat je zelf je jas hebt opgehangen etc.

We bieden dagelijks activiteiten aan, zowel voor de jongere als voor de oudere kinderen. Ze kunnen zelf een keuze maken of en aan welke activiteit ze deel willen nemen. Pedagogisch medewerksters zullen de kinderen stimuleren deel te nemen aan één van de activiteiten. Maar het is ook prima als kinderen zelfstandig in kleine groepjes spelen, bv in de tuin of in de zithoek. Natuurlijk kan een kind soms geen behoefte hebben aan het samenspelen met de andere kinderen. Uiteraard wordt deze beslissing geaccepteerd. Er zal gekeken worden naar een andere mogelijkheid waardoor een kind alleen bezig kan zijn met zelf gekozen spelmateriaal. Een kindvriendelijke ruimte met voldoende uitdaging voor kinderen draagt mede zorg voor een ongehinderde ontwikkeling van de kinderen.

Creatieve activiteiten spelen een belangrijke rol in onze werkwijze. Kinderen worden van kleins af aan gestimuleerd zich uit te leven in creatieve uitspattingen. We stimuleren hen zelf dingen te maken en gaan daarbij uit van hun eigen creativiteit. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen zelf te ontdekken. Daarvoor bieden ze de kinderen diverse, vaak natuurlijke of waardeloos materiaal aan (zoals klei, boomschors, schelpen en steentjes, kranten en verpakkingen). En begeleiden hen alleen waar nodig bv om met de brandpen te schrijven, bij gebruik van hamers en spijkers of met de naaimachine.

Voor de jongere kinderen is dat vaak meer uitleg geven, en de oudere kinderen meer aanwezig zijn om ze wegwijz te maken in het gebruik van verschillende materialen en/of apparaten.

3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie.

Pm-ers communiceren met de kinderen en stimuleren de kinderen met elkaar te communiceren. Dit doen de PM-ers door het goede voorbeeld te geven en door gewenst gedrag te benoemen en stimuleren. "wat fijn dat je het zo netjes vraagt, Misschien moet je even vragen of je mee mag doen, jullie kunnen ook samen met deze stiften doen, Als jij de bal tegen hem aanschopt doet dat pijn, daarom huilt hij nu

Dit begrip omvat een heel scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Kinderen mogen vrij spelen en zelf kiezen, er worden ook activiteiten aangeboden die afgestemd zijn op de ontwikkeling van kinderen.

4 Waarden en normen, 'cultuur'.

Bij BSO Prinses op de Erwt worden de kinderen opgevangen in een groep. Kinderen uit deze groep komen van verschillende scholen, hebben verschillende achtergronden en verschillende leeftijden. Ze leren van elkaar. Er is aandacht voor verschillende achtergronden en gebruiken

Zo leren ze dat ze op hun beurt moeten wachten, dat je wacht met praten tot een ander uitgepraat is en stimuleren de PM-ers dat iedereen iets mag/kan zeggen aan tafel. We leren de kinderen dat je zorgzaam om moet gaan met elkaar, maar ook met het planten- en dierenleven om ons heen. Er is aandacht voor verschillende achtergronden en gebruiken, deze worden benoemd. Ook in het personeelsbestand streven we naar diversiteit: Er zijn mannen en vrouwen, PM-ers van verschillende leeftijd, achtergrond en uiterlijk.

We zijn niet religieus, maar gaan wel in op vragen opmerkingen of meningen over geloof.

De pedagogisch medewerkers van De Lange Keizer willen bereiken dat kinderen zich lichamelijk en emotioneel veilig voelen op de BSO, omdat veiligheid een basisvoorwaarde is voor ontdekken en ontwikkelen.

Opvang in groepen

Basisgroepen/tafels

Er is plaats voor maximaal 40 kinderen.

We plaatsen de kinderen bij Prinses op de Erwt in een "verticale" groep. Als er meer dan 20 kinderen zijn gaan we met de oudere kinderen naar het atelier. De jonge kinderen zitten bij hun vaste tafel en de oudere kinderen zitten bij elkaar aan tafel. We hanteren de leeftijd niet strikt maar kijken vooral naar de ontwikkeling en behoeften van het kind. Aan deze basisgroep-tafel eten en drinken de kinderen.

Als de vaste PMer niet aanwezig is, streven we er naar zoveel mogelijk dezelfde vaste inval op de betreffende groep te zetten. Door kinderen aan hun eigen basisgroep-tafel

op te vangen creëren we rust en veiligheid voor de kinderen. Ze weten waar ze heen moeten en bij wie ze hun verhaal kwijt kunnen. De PMer aan de tafel houdt zich actief met de kinderen bezig en begeleidt de kinderen gedurende de middag. Kinderen mogen binnen de grenzen van de opvang ook hun eigen gang gaan.

Het kennismakingsgesprek

Voordat het kind op de NSO wordt geplaatst wordt er contact opgenomen met de ouders van het kind. Er wordt een afspraak gemaakt voor een kennismakingsgesprek/ intakegesprek. Ouders wordt iets verteld over het programma en worden op de hoogte gesteld over het ziektebeleid van de kinderopvang en er wordt ook iets over de organisatie verteld.

De ouders worden op de hoogte gesteld wie hun mentor leidster is en wat het inhoud. Ook wordt de mentor vermeld op het overeenkomsten/toestemmingsformulier wat bij het bureautje ophangt zodat het inzichtelijk is voor alle ouders.

Tevens wordt er het één en ander aan de ouder(s) uitgereikt zoals: het gegevensformulier en overeenkomsten.

Na het informatieve gedeelte vindt er als dit nog niet gebeurt is een rondleiding plaats.

Ook maken de ouders kennis met de toekomstige groepsleidsters van het kind. Ouders kunnen bijzonderheden over hun kind vertellen en krijgen tevens de ruimte om vragen te stellen.

. Tijdens het intakegesprek wordt er in overleg met de ouders een wenperiode afgesproken. Dit is afhankelijk van het kind, het ene kind heeft wat meer tijd nodig dan het andere kind. Meestal is dit een dagdeel voorafgaande aan de daadwerkelijke contractperiode.

Mentorschap

Ieder kind heeft een vaste mentor. De mentor is direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers die op (een van) de dagen aanwezig is als het kind er ook is. Als er vragen zijn, zal deze PMer overleg kunnen hebben met andere collega's die ook het kind zien. Daarna wordt zo nodig een afspraak gemaakt met de ouders om zo het lijntje kort te houden.

Iedere mentor houdt de gegevens bij over de bijzonderheden van het kind. Op aanvraag is er altijd voor ouders gelegenheid tot een gesprek.

Deskundigheidsbevordering

Binnen de organisatie Stichting Kinderopvang De Lier werken deskundige, goed opgeleide medewerkers. Zij hebben allemaal een kindgerichte opleiding op tenminste MBO niveau.

De wereld verandert ook voor kinderen. Om op de veranderingen te kunnen inspelen blijven wij ons ook ontwikkelen. Wij bieden onze medewerkers permanente studiefaciliteiten, deskundigheidsbevordering en een jaarlijkse studiedag aan. Bijscholing wordt gezamenlijk georganiseerd, zodat teamleden ook van elkaar te kunnen leren.

Ook bij ongelukjes weten onze medewerkers goed wat ze moeten doen. Ieder jaar volgen bijna alle medewerkers binnen onze organisatie een (kinder)EHBO-opleiding. Daarnaast is er dagelijks een PW'er aanwezig met een BHV diploma (bedrijfshulpverlening). Zij zal elk jaar worden bijgeschoold.

Er zijn regelmatig stagiaires en/of PM-ers in opleiding aanwezig bij BSO Prinses op de Erwt. De stagiaires hebben dezelfde taken als de PM-ers, maar voeren deze taken wel uit onder

begeleiding en supervisie van een stagebegeleidster. De stagebegeleidster is een vaste PM-er die veel samenwerkt met de stagiaire of PM-er in opleiding en wekelijks leerdoelen en ontwikkeling van de stagiaire/ PM-er in opleiding bespreekt.

VSO(voorschoolse opvang)

De kinderen worden vanaf 7.30 uur verwacht in het lokaal van Prinses op de Erwt.

We hebben dan de tafel gedekt met brood, beleg en drinken.

De kinderen die nog een boterham eten gaan gezellig met elkaar ontbijten. De kinderen mogen zelf kiezen wat voor beleg (hartig of zoet) ze op hun boterham nemen. Bij hun boterham mogen ze drinken kiezen zoals melk, water, thee of sap. Als de kinderen klaar zijn met eten mogen ze vrijspelen of mee gaan doen met een spel of knutselactiviteit.. De andere kinderen die niet hoeven te eten mogen gaan knutselen of vrij spelen. Vanaf 8.15 uur brengen we de kinderen naar hun eigen klas of school.

Drie-uursregeling:

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio gedurende maximaal 3 uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn.

Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet.

Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet.

BSO Prinses op de Erwt heeft dit in de vakantie als volgt ingedeeld:

Tot 20 kinderen:

7.30-14.00 uur:	werkt PMer 1	
8.00 -18.00u :	werkt PMer 2	pauze van 13.00- 14.00 uur
13.00- 18.00 uur:	werkt PMer 3	

Bij 20 tot 30 kinderen

7.30- 14.00 uur :	werkt PMer 1	
8.00 -17.00 uur :	werkt PMer 2	pauze van 12.30- 13.30 uur
8.30 – 18.00 uur :	werkt PMer 3	pauze van 13.30- 14.30 uur
12.30- 18.00 uur :	werkt PMer 4	

Bij 30 tot 40 kinderen

7.30 – 16.30 uur :	werkt PMer 1	pauze van 12.30- 13.30 uur
8.00 – 17.15 uur :	werkt PMer 2	pauze van 12.30- 13.30 uur
8.30 – 18.00 uur :	werkt PMer 3	pauze van 13.30 – 14.30 uur
9.00 – 18.00 uur :	werkt PMer 4	pauze van 13.30 – 14.30 uur

Conclusie:

Het gebruik van de drie-uursregeling

Bij minder dan 20 kinderen: tussen 8.00u en 8.30u

Bij 20 tot 30 kinderen: tussen 8.00u tot 8.30u, in de pauze van 14.00u en 14.30u en van 17.00u tot 17.30u

bij 30 tot 40 kinderen: tussen 8.00u en 8.30u, in de pauze van 12.30u tot 14.30u en 16.30u tot 17.00u.

Er is afgesproken met de PMers dat ze naar huis mogen als het kind aantal het toelaat. Van 7.30u tot 8.00u zijn er niet meer dan 10 kinderen en mag de PMer alleen op de groep staan.

Ook hebben wij een achterwachtregeling met de andere locaties. Dit houdt in dat er binnen tien minuten een pedagogisch medewerkster van een andere locatie kan inspringen bij calamiteiten. Zowel kindercentrum de Rode Ridder (Sportlaan 49) als BSO Koningin Hupsakee (achterlaantje 10) zijn onze achterwacht. Zij zullen indien mogelijk direct een pedagogisch medewerkster naar ons toe kunnen sturen.

Samen en alleen:

Hoe gaan de leidsters ermee om als een kind niet wil deelnemen aan een gezamenlijke activiteit?

We proberen het kind te stimuleren om wel deel te nemen aan de activiteit want misschien vindt hij/zij het achteraf wel leuk als hij/zij er aan mee doet. Als het kind echt niet wil dan mag het gewoon iets anders doen. Ze hebben hun eigen keuzevrijheid.

Mag en kan een kind zich afzonderen van de groep?

Dat mag maar we houden het kind wel in de gaten. Het kan zijn dat er speciale redenen zijn waarom het zich afzondert en daar willen we het dan bij helpen.

Mag een kind alleen dingen doen?

Dat mag, alleen kunnen ze ook goed spelen en zelfstandig dingen leren.

Ruimte voor individuele ontwikkeling

Soms vindt een kind het fijn om even geen deel van de groep uit te maken, wil het alleen iets doen of even alleen zijn, om bijvoorbeeld tot rust te komen.

Om welke reden krijgt het kind individuele activiteiten aangeboden?

We willen graag ieder kind zoveel mogelijk persoonlijke aandacht geven. Dat is bij het ene kind vaak samen knutselen, bij het andere kind is het luisteren naar zijn verhaal. Soms krijgen kinderen individuele activiteiten als ze iets moeten leren.

Voeding

Wordt er op de naschoolse opvang eten of drinken verstrekt?

We bieden de kinderen gezonde, zoveel mogelijk biologische voeding aan en variëren daar regelmatig in om zo voor de afwisseling te zorgen.

Bij binnenkomst worden de kinderen opgevangen door de leidster. Gezamenlijk wordt er limonade, water of thee gedronken en verschillende soorten fruit klaar gezet op tafel.

Ze mogen zelf limonade inschenken als de kinderen het kunnen. Anders helpt de PMer

Bij de broodmaaltijd zitten we in gezellige kleine groepjes aan tafel met een PMer erbij. Er wordt dan melk, thee of water geschonken.

Het broodbeleg bestaat voornamelijk uit gezond beleg, zo zijn er verschillende soorten vleeswaren, vegetarische smearworst, kaas en smearkaas. Ook is er regelmatig gesneden

komkommer en tomaat.

Als zoet beleg hebben we, jam, appelstroop en hagelslag.

Verder variëren we met iets extra's als broodbeleg, zelfgemaakte dingen door de kinderen bv. hummus, eiersalade, soep, tosti's of een broodje gezond.

Alleen bij speciaal dieet (b.v. glutenvrij) van een kind neemt het kind voeding van thuis mee. Van verschillende kinderen met diëten hebben we een speciale voeding lijst ophangen wat het kind wel en niet mag. Hier kan eventueel rekening mee gehouden worden bij het klaar maken van de maaltijd of kookactiviteit.

Regelmatig overleggen we met de ouder als we een bakactiviteit doen of er een alternatief aangeboden kan worden voor hun kind.

De kinderen mogen zelf hun boterhammen klaarmaken. De kinderen mogen zelf kiezen of ze hartig of zoet beleg op hun boterham nemen. Wij bieden voornamelijk bruin brood aan. Er is een grens van max 4 boterhammen vastgesteld, omdat veel kinderen niet hun grenzen weten te bepalen. Als de kinderen klaar zijn met eten, wachten we tot de meeste kinderen klaar zijn.

De tussendoortjes die wij de kinderen aanbieden zijn crackers, verschillende soorten fruit kaakjes, ontbijtkoek, soepstengels, zoute kaakjes, of een stukje kaas, worst, rauwkost zoals tomaat, paprika en komkommer.

Bij feestdagen of bij verjaardagen van leidsters doen we iets bijzonders. Dat kan samen een taart of iets lekkers maken maar kan ook een buffet zijn met zelfgemaakte hapjes.

Wat gebeurt er als een kind iets niet lust?

Een kind hoeft alleen te eten als hij daar zin in heeft. Wel vinden we het belangrijk dat als hij/zij iets genomen heeft hij/zij het ook opeet. We proberen ze daarmee bewust te maken dat ze van te voren moeten nadenken waar en in hoeveel eten ze zin hebben. Als ze iets genomen hebben wat ze niet kennen stimuleren wij wel om het te proeven zodat ze dan kunnen zeggen het was wel of niet lekker. Als ze echt geen trek meer hebben maar wel hun best hebben gedaan dan hoeven ze het niet op te eten. Als er een traktatie is waarbij een kind iets niet lust dan krijgt het kind iets anders van ons dat hij wel lust.

Ziekte

Bij ziekte worden de richtlijnen van de G.G.D. gehanteerd.

Hoe handelen de leidsters als een kind ziek wordt bij de opvang?

Er wordt overlegd en met het kind besproken wat er misschien aan de hand kan zijn.

Eventueel wordt er met de leerkracht contact opgenomen als diegene nog in het gebouw aanwezig is.

Het kind krijgt extra aandacht, er wordt gekeken waar hij behoefte aan heeft, en er wordt een rustig plekje gezocht. Mocht het kind zich steeds zieker gaan voelen wordt er met de ouders contact gezocht of zij het kind eerder kunnen ophalen.

Hoe handelen de leidsters als een kind een ongeluk(je) krijgt op de opvang?

De leidster kijkt of het kind verwondingen heeft en deze verzorgd moeten worden. Het kind wordt gerust gesteld en getroost. De leidster vertelt duidelijk wat ze gaat doen als ze iets moet verzorgen of het kind op verwondingen controleert. Ze vraagt wat er precies gebeurd is. Daarna wordt het kind in de gaten gehouden en wordt er gevraagd waar het behoefte aan heeft. Misschien wil het weer verder spelen of wil het graag even ergens rustig zitten met de leidster en een boekje lezen.

Worden ouders op de hoogte gesteld van geconstateerde besmettelijke ziektes bij andere kinderen? Zo ja, hoe gebeurt dit?

Als er besmettelijke ziektes geconstateerd worden bij andere kinderen worden de ouders door middel van een e-mail (nieuwsflits) op de hoogte gesteld. Daarnaast wordt er een aankondiging op de deur van de opvang geplakt.

Hygiëne

Welke regels zijn er voor de kinderen met betrekking tot de hygiëne? Voor het eten wassen de kinderen altijd hun handen. Na het eten wordt er in de gaten gehouden of kinderen geen vieze handen en gezichten hebben, anders wordt het even schoon gemaakt. Als de kinderen helpen met hapjes klaarmaken of helpen met een bakactiviteit, beginnen we eerst met handen wassen.

Na het buitenspelen wordt er gekeken of ze geen vieze handen of gezichten hebben en zo nodig schoon gemaakt.

Er is nog een belangrijke regel: handenwassen na het toiletgebruik.

Worden kinderen op hoofdluis gecontroleerd en wat zijn de afspraken wanneer er hoofdluis bij een kind geconstateerd wordt?

Er is geen controle op hoofdluis. Wel krijgen wij van de school bij het halen van de kinderen te horen of zij dit in de klas geconstateerd hebben. Het kind kan dan wel blijven als het behandeld is tegen hoofdluis. Daarnaast worden de ouders op de hoogte gesteld door een aankondiging op de deur van de opvang.

Rechten en plichten

Welke rechten hebben de kinderen binnen de opvang?

- Aandacht van de leidster voor het kind alleen
- Zorg door de leidster: eten, drinken en verzorging bij ongelukjes
- Een veilige omgeving
- Een uitdagende omgeving d.m.v. activiteiten
- Een plek om zich terug te trekken
- Inspraak in het activiteitenprogramma
- Zichzelf kunnen zijn
- Hoor en wederhoor bij conflicten

Welke plichten hebben kinderen binnen de opvang?

- Luisteren naar de leidster
- Met respect naar elkaar, de leidsters en de omgeving omgaan

Samenwerking in het belang van het kind of de kinderen

Op welke wijze wordt er samengewerkt met ouders?

Er is een oudercommissie waarbij er aandacht is voor de ouders en hun vragen. Sommige activiteiten zoals bv een ouderavond en het jaarlijkse feest worden gezamenlijk georganiseerd. de ouders, broertjes en zusjes worden dan uitgenodigd. Ouders worden op deze wijze betrokken bij de opvang en de kinderen kunnen laten zien wat zij doen op de opvang. Daarnaast wordt er soms een kinderkookcafe georganiseerd waarbij tevens de ouders worden uitgenodigd. Ook worden de ouders gevraagd om, als ze het leuk vinden, een activiteit met de kinderen te organiseren om ouderparticipatie te bevorderen.

Werkt de naschoolse opvang samen met andere instanties, zo ja met welk doel?

De naschoolse opvang werkt nauw samen met de school waarin de opvang wordt aangeboden. In overleg en met toestemming van de ouders kunnen we op deze manier de informatie over het kind uitwisselen en werken beide organisaties elkaar niet tegen. Daarnaast werken ze samen en helpen ze elkaar om in het belang van het kind een goede dagopvang aan te bieden.

De naschoolse opvang werkt ook samen met andere opvanglocaties van de organisatie om zo een breed aanbod van activiteiten aan te bieden.

Lichamelijke en seksualiteit

Wordt er bij de opvang uitleg gegeven over sekseverschillen?

Niet op voorhand, wel als kinderen er vragen over hebben of als we merken dat ze daar mee bezig zijn.

Mogen de kinderen kledingstukken uittrekken?

Dat mag maar ze mogen niet naakt rondlopen. In de zomer als het warm weer is mogen ze wel in zwembroek of onderbroek met water spelen.

Mogen de kinderen doktertje spelen?

Dat mag maar ze mogen niet aan elkaar zitten. Als dat toch gebeurt dan gaat de leidster daar op een rustige manier mee om omdat het hoort bij kinderen dat ze op een bepaald moment ontdekken dat jongens en meisjes verschillend zijn. Ze legt uit dat het verschil tussen jongens en meisjes heel normaal is. Bv ook dat de meeste mensen het niet fijn vinden om te zien dat andere mensen aan elkaar zitten en dat naakt zijn iets is dat privé is. Maar dat iedereen wel zelf thuis op zijn eigen kamer naakt mag zijn en dat het heel normaal is

Wordt er geknuffeld met de kinderen?

Ja, maar alleen als het kind het aangeeft dat ze wil knuffelen. . Het ene kind heeft daar meer behoefte aan dan het andere kind.

Wordt knuffelen tussen de kinderen gestimuleerd?

Niet bewust, maar als kinderen met elkaar knuffelen mag dat. Dat mag er ook gezegd worden dat het fijn is als kinderen lief zijn voor elkaar.

Gaan kinderen gezamenlijk naar het toilet?

Nee, maar soms komt het wel voor dat er een paar tegelijk naar de w.c. moeten en dat mag.

Hoe wordt er op ongelukjes gereageerd?

Op een rustige manier. Het hoort erbij, er wordt niet te veel aandacht of negatieve aandacht aan besteed.

Straffen en belonen

Wordt er op de naschoolse opvang gestraft en of beloond en op welke wijze gebeurt dit dan eventueel?

Straffen is eerst duidelijk zeggen wat wel of niet mag en waarom. . Als de kinderen niet luisteren worden ze apart genomen. Er wordt uitgelegd waarom hun gedrag niet getolereerd wordt.

Belonen gebeurt vaak door positief (bv complimentjes geven) te reageren op normale en bijzondere prestaties.

Regels met betrekking tot mijn en dijn

A. Mogen kinderen spullen van thuis meebrengen naar de opvang en met welk doel mag dit wel of niet?

Dat mag, zeker als ze iets moois of nieuws willen laten zien, maar ze moeten er wel zelf zorg voor dragen en zelf opletten dat het niet kwijt raakt.

B. Mogen kinderen spullen van de opvang mee naar huis nemen en met welk doel mag dit?

Met een speciaal doel mogen ze, als ze het vragen, iets van de opvang meenemen. Maar om het overzicht te behouden doen we dit alleen in speciale gevallen.

Feesten en partijen

Welke feesten worden er op de opvang gevierd?

Sinterklaas – Kerst – Verjaardagen kinderen – Verjaardagen Leiding – Zomerfeest – Winterfeest – Pasen

Hoe worden verjaardagen gevierd?

Verjaardagen worden gevierd , in overleg met het jarige kind. Het ene kind wil graag in de belangstelling staan en het andere kind wil wel uitdelen maar niet te veel aandacht.

Worden er ook feesten uit andere culturen gevierd?

Nee, maar dat gebeurt niet omdat we het niet willen, meer omdat er geen directe aanleiding voor is.

Hoe wordt er met onderlinge verschillen omgegaan?

Ieder kind mag zichzelf zijn. Als er verschillen naar voren komen, worden die geaccepteerd, het als normaal beschouwd, er wordt uitgelegd aan de kinderen waarom mensen van elkaar verschillen en dat iedereen anders mag zijn.

Komen en gaan

Hoe worden kinderen ontvangen?

De kleuters worden door de groepsleiding uit de klassen opgehaald, gezamenlijk komen zij naar het lokaal toe. De kinderen vanaf groep 3 mogen zelf naar het lokaal toekomen. In het lokaal is altijd iemand om hen te ontvangen en te vragen hoe het met ze gaat en of ze een fijne dag hebben gehad.

Hoe wordt er aan het einde van de ochtend of middag afscheid genomen?

De kinderen worden persoonlijk bij het ophalen door de ouders gedag gezegd en een fijne avond toegewenst.

Hoe wordt er van de opvang afscheid genomen, wanneer het afscheid neemt van de NSO.

Vaak trakteert het kind en als het niets heeft, dan zorgt de Leiding voor iets lekkers. De kinderen gaan in een kring staan en degene die weggaat, mag zelf kiezen welke liedjes er gezongen worden. Daarnaast mag hij/zij een cadeautje uit de cadeaudoos uitzoeken.

Hoe om te gaan met vriendjes en vriendinnetjes.

De kinderen van de BSO mogen af en toe een vriendje of vriendinnetje meenemen naar de BSO. Omdat de kinderen daar behoefte aan hebben om zo af toe met hun eigen vriendjes of vriendinnetjes te spelen. Dit moeten ze dan wel even van te voren vragen of dat mogelijk is.

Ruzie en conflicten

Hoe wordt er binnen de naschoolse opvang omgegaan met conflicten tussen Kinderen onderling.

Hoor en wederhoor. Kinderen apart nemen indien nodig, goed luisteren, laten uitpraten, zelf een oplossing laten zoeken en hierbij begeleiden.

Kinderen en leidsters.

Kind apart nemen, goed luisteren, uitleg geven en indien nodig met andere leiding overleggen.

Mag het kind boos zijn?

Ja, alle emoties mogen, tenzij het om excessen gaat. Als leidster probeer je deze emoties te benoemen, eventueel een oorzaak te vinden en te helpen. Gewoon boos zijn mag ook.

Mag het kind chagrijnig zijn?

Mag ook.

Eigenheid van het kind:

Op welke wijze wordt er getracht recht te doen aan de eigenheid en eigen mogelijkheden van het kind?

Door het kind zoveel mogelijk zichzelf te laten zijn, ieder mens is anders, vind andere dingen leuk, heeft andere behoeften en gewoonten, we proberen dit te respecteren.

Zelfstandigheid

Wat moeten kinderen zelf kunnen en hoe wordt de zelfstandigheid gestimuleerd?

De kinderen worden gestimuleerd door zo veel mogelijk zelf dingen te laten

ondernemen. Als ze hulp vragen dan laten we ze het eerst zelf nog proberen, we geven advies hoe ze het kunnen doen en als het echt niet lukt dan laten we een ander kind helpen. Natuurlijk helpen wij ze wel als ze dingen echt niet voor elkaar krijgen.

Lichamelijke ontwikkeling, grove en fijne motoriek

Op welke wijze wordt binnen de opvang de lichamelijke ontwikkeling gestimuleerd? Door ze te laten deelnemen aan sport en spel, binnen en buiten. Ze mogen rennen als ze dat willen en we laten ze zoveel mogelijk zelf dingen doen en hun eigen mogelijkheden en grenzen te ontdekken. We bieden ze verschillende activiteiten en materialen aan zodat zowel de grove als de kleine motoriek gestimuleerd worden. We vinden het ook leuk om nieuwe onbekende activiteiten en materialen aan te bieden zodat kinderen hun grenzen leren verleggen.

Welke activiteiten worden aangeboden en moeten de kinderen meedoen?

De kinderen hoeven niet mee te doen maar we proberen het aanbod zo leuk en uitdagend te maken dat ze wel mee willen doen en we moedigen ze aan om mee te doen, kortom we proberen het wel te stimuleren maar we dwingen niet.

Moeten de kinderen afmaken waar ze mee begonnen zijn?

De kinderen moeten wel afmaken waar ze aan begonnen zijn. Ze moeten leren dat ze niet alles zomaar even kunnen proberen. Tenzij er een speciale reden voor is.

Welke materialen en middelen zijn op de opvang aanwezig om de fijne en de grove motoriek te stimuleren.

Fijne motoriek: Kapla, knutselspullen (wol, klei, lintjes, stickers lijm, ragepijpjes, vilt, pennen, scharen etc.) steentjes, schelpen clicks en lego.

Grove motoriek: buiten spelen, skippyballen, fietsjes, step, de klimrekken, hoepels, steltenlopen blok-lopen, ren-spellen zoals voetbal, hockey, springtouwen

We hebben de volgende ruimtes tot onze beschikking: Hoofdlokaal, Atelier hal en buiten.

Hoe wordt een achterstand ten opzichte van leeftijdsgenoten geconstateerd en hoe wordt hier mee omgegaan?

In het verschil tussen wat kinderen kunnen als ze zelfstandig dingen doen. Deze achterstand wordt geobserveerd en besproken in de teamvergadering. Er wordt afgesproken hoe verder te handelen. Eventueel wordt er met de leerkrachten, deskundigen en ouders overlegd en afgesproken hoe verder te handelen en het kind te helpen als dat nodig is.

Sociaal emotionele ontwikkeling

Op welke wijze wordt binnen de opvang de sociaal emotionele ontwikkeling gestimuleerd?

We bieden de kinderen een veilige omgeving aan. De leiding heeft een begeleidende rol en laten de kinderen zoveel mogelijk zelf hun problemen oplossen en helpt ze zo nodig daarbij. In principe staan we altijd met dezelfde leidsters op dezelfde groep kinderen als dit niet mogelijk is door ziekte of vakantie proberen we steeds dezelfde invallers in te zetten. Kinderen worden opgevangen in basisgroepen, zodat ze weten waar ze heen kunnen als

er iets is. We hebben een vaste dagindeling en eigen rituelen en gewoonten die de opvang herkenbaar maken voor de kinderen. Kinderen mogen hun emoties laten zien, zolang ze daar anderen geen kwaad/pijn mee doen, ook de PMers mogen dit.

Deze emoties worden benoemd, uitgelegd en erover gepraat. De kinderen hebben de gelegenheid samen te spelen en samen te werken. Met toneelstukjes of het voorlezen van verhalen kunnen bepaalde onderwerpen aan bod komen. Daarnaast worden er aan de hand van thema's of activiteiten ook emoties behandeld als ze naar voren komen. Verder stimuleren we de kinderen om samen spelletjes te doen.

In de buitenlucht doen we regelmatig spellen in teamverband. Zo leren ze goed samen te werken.

Wij hebben de volgende materialen in huis, die de sociaal emotionele ontwikkeling stimuleren: gezelschapsspellen, verschillend sport en spel materiaal voor (in tweetallen of teamverband), verkleedkleden en ander materiaal voor drama activiteiten.

. Moeten de kinderen afmaken waar ze mee begonnen zijn?

Als kinderen ergens aan beginnen wordt er wel gestimuleerd om het ook af te maken
De kinderen hoeven niet mee te doen als ze dat niet willen, wel proberen wij ze uit te dagen en ze te stimuleren.

Welke activiteiten worden aangeboden en moeten de kinderen meedoen?

Wij bieden de kinderen verschillende workshops aan zoals schaken, toneel, dansen, blokfluit, DJ maar ook bv free-runnen.

Mensen van buitenaf die iets speciaal kunnen wat wij zelf niet kunnen aanbieden, zoals een bepaalde sport of vaardigheid of iets wat de kinderen heel erg aanspreekt.

De kinderen kunnen kiezen om aan een workshops mee te doen. Het is niet verplicht om hier aan mee te doen., maar we proberen ze wel te stimuleren.

De meeste workshops worden op eigen locatie gegeven maar het kan gebeuren dat de activiteit op een andere plek wordt gegeven omdat de ruimte of plek zich daar beter voor leent en we met de kinderen die mee willen doen er naar toe gaan. (bv naar het park voor een bootcamp, of andere locaties van De Lange Keizer).

Zie protocol: uitstapje

Hoe wordt een achterstand ten opzichte van leeftijdsgenoten geconstateerd en hoe wordt hier mee omgegaan?

Wanneer een kind een achterstand heeft, komen we daar achter door middel van observeren en signaleren, d.m.v. bv een observatieformulier. Daar spelen we op in door het kind hulp te bieden. We zullen dit kind stimuleren om meer deel te nemen aan bovenstaande activiteiten.

Verstandelijke ontwikkeling

Op welke wijze wordt binnen de opvang de verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd?

We proberen in te spelen op onderwerpen van de kinderen en daaraan activiteiten te koppelen waarin de verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd wordt. Door verschillende spellen: vraag en antwoord spellen, kaartspellen, taalspelletjes. Bijvoorbeeld ook door kinderen te stimuleren zelf met taal en rekenen om te gaan.

Moeten de kinderen afmaken waar ze mee begonnen zijn?

Als kinderen ergens aan beginnen wordt er wel gestimuleerd om het ook af te maken
De kinderen hoeven niet mee te doen als ze dat niet willen, wel proberen wij ze uit te dagen

en ze te stimuleren.

Welke materialen zijn aanwezig?

Leesboeken voor verschillende leeftijden, kaarten, proefjes, denkspellen, strategiespellen, , puzzels, informatieve boeken.

Hoe wordt een achterstand ten opzichte van leeftijdsgenoten geconstateerd en hoe wordt hier mee omgegaan?

Wanneer een kind een achterstand heeft komen we daar achter door middel van observeren en signaleren d.m.v. bv een observatieformulier.

Het wordt besproken in de teamvergadering en tevens, indien noodzakelijk, met de ouders en leerkracht besproken. Maar altijd in overleg en de ouder hier toestemming voor geeft. Gezamenlijk wordt overlegd wat te doen. Bijvoorbeeld door een bepaalde tijd meer aandacht aan een bepaald gebied te besteden en het kind daardoor te stimuleren.

Taalontwikkeling

Op welke wijze wordt binnen de naschoolse opvang de taalontwikkeling gestimuleerd?

De leidsters stemmen hun taalaanbod af op het niveau van de kinderen. Wij gaan dan net een treetje hoger zitten, zodat de kinderen nieuwe woorden en uitdrukkingen leren. Wij zingen regelmatig liedjes met de kinderen en doen spelletjes waarbij taal gebruikt wordt. De activiteiten, die we aanbieden om de taalontwikkeling te stimuleren zijn: de kinderen lezen zelf jeugdliteratuur en stripboeken. De leidsters lezen regelmatig voor uit (prenten)boeken. Tijdens toneel, drama en zang wordt de spreekvaardigheid geoefend. Door met elkaar in gesprek te gaan, leren we de kinderen hun mening te verwoorden, onderbouwen en beargumenteren. Ook de luistervaardigheid wordt hierdoor gestimuleerd. De kinderen hoeven niet met de activiteiten mee te doen als ze dat niet willen, wel proberen wij ze uit te dagen en ze te stimuleren.

Welke activiteiten worden aangeboden en moeten kinderen meedoen?

Voorlezen, Pim-pam-pet, liedjes zingen, zelf lezen en natuurlijk praten met elkaar.

Moeten de kinderen afmaken waar ze mee begonnen zijn?

Nee, ze worden wel gestimuleerd om er af te maken of er mee door te gaan.

Welke materialen zijn aanwezig?

Boeken en spelletjes.

Hoe wordt een achterstand ten opzichte van leeftijdsgenoten geconstateerd en hoe wordt hier mee omgegaan?

Wanneer een kind een achterstand heeft komen we daar achter door middel van observeren en signaleren, d.m.v. bv een observatieformulier.

Dit wordt besproken in het teamoverleg en met de ouders. Indien noodzakelijk ook met de leerkracht. Gezamenlijk wordt overlegd wat te doen. Bijvoorbeeld door een bepaalde tijd meer aandacht aan een bepaald gebied te besteden en het kind daardoor te stimuleren.

Creatieve ontwikkeling

Op welke wijze wordt binnen de opvang de creatieve ontwikkeling gestimuleerd?

We bieden de kinderen dagelijks activiteiten aan om de creatieve ontwikkeling te stimuleren. De kinderen hebben de vrije keuze of ze aan de activiteiten willen meedoen. Welke activiteiten worden aangeboden. Knutselen, tekenen, verven, kleien, gips, papier maché, vlechten, weven, met wol en touwtjes, textiele werkvormen, sieraden maken, bakken, bouwen (binnen met constructie materiaal en buiten met hutten), toneel en drama. We bieden de meest uiteenlopende creatieve materialen en activiteiten aan. We zien creatief als een zeer breed begrip, uiteenlopend van knutselen tot creatief denken, muziek dansen enz.

Welke activiteiten worden aangeboden en moeten kinderen meedoen?

In de groep worden ze elke middag uitgedaagd om iets creatiefs te maken. Natuurlijk kunnen ze ook altijd zelf aan de slag. We proberen op zoveel mogelijk manieren de creativiteit te stimuleren door heel veel verschillende materialen te hebben en steeds wat anders te laten zien wat ze ermee kunnen doen. Moeten kinderen afmaken waar ze aan begonnen zijn? Zie hierboven, maar als ze iets maken bepalen kinderen zelf of het af is.

Welke materialen zijn aanwezig?

Van basismateriaal tot scrapmateriaal (industrieafval dat hergebruikt wordt om te knutselen.) We bieden dus divers en uitdagend materiaal aan, zo dat de kinderen veel keus hebben en hun fantasie geprikkeld wordt..

Eigenwaarde

Hoe wordt getracht kinderen zelfbewustzijn, eigenwaarde en zelfvertrouwen bij te brengen?

Door elk kind te respecteren zoals het is en tevens elk kind positief te benaderen en conflicten op een positieve manier proberen op te lossen en niet door middel van straffen. Wij realiseren ons dat kinderen vaak meer kunnen dan we denken, dus laten we kinderen vaak eerst zelfstandig van alles uitproberen alvorens wij ons ermee bemoeien. Wat kinderen zelf kunnen laten we ze zelf doen, als ze iets nog niet kunnen mogen ze zelf proberen, wij zijn erbij om het kind te stimuleren en waarnodig bij te staan.

We praten met, kijken en luisteren echt naar kinderen, we moedigen ze aan en zijn er voor ze, maar ze leren ook dat ze wel eens even moeten wachten en dat ze moeten delen met andere kinderen.

Ruimten

Binnenruimte:

Hoe is de ruimte ingericht, zijn er mogelijkheden om eigen ontdekkingen te doen en wat zijn de grenzen?

De ruimte bestaat uit verschillende hoeken waar ze verschillende activiteiten kunnen doen. Bv. poppenhoek, lees/ chil hoek, bouwhoek en autohoek. Andere ruimte is het Atelier, hal en keuken. Er zijn geen grenzen, behalve de deur van het lokaal naar de gang waar ze vrij kunnen spelen.

Zijn er rust plekjes?

We hebben een lees, chill-hoek waar de kinderen rustig op de bank kunnen zitten of liggen. En in de poppenhoek kunnen ze ook rustig spelen.

Zijn er plekjes om te verstoppen?

De kinderen kunnen zich verstoppen in de hal.

Zijn er verschillende hoeken in de ruimte?

Ja, afgestemd op de verschillende behoeften en activiteiten.

Is de ruimte veilig, uitnodigend, gezellig?

De ruimte is veilig want regelmatig controleren we de spullen of die nog veilig en heel zijn, er wordt jaarlijks een inventarisatielijst veiligheid opgemaakt. Jaarlijks is er een GGD inspectie. De ruimte is open en door de verschillende hoeken worden de kinderen uitgenodigd om te spelen. Tevens zorgt het ophangen van kunstwerken ervoor dat kinderen gestimuleerd en geïnspireerd worden. De ruimte is ook gezellig.

Inrichting buitenruimte

Hoe is de buitenruimte ingericht, zijn er mogelijkheden ontdekkingen te doen en wat zijn de grenzen?

Een groot schoolplein voor de bovenbouw kinderen met een klimrek erop en ruimte om te voetballen en vrij spelen. En er is een schoolplein voor de kleuters. De kinderen kunnen daar in de zandbak, op het klimrek/glijbaan en op de schommels spelen.

De kleuters mogen de fietsjes speelbanden en kleden gebruiken om er mee te spelen..

Kan en mag het kind zich terugtrekken?

Ja, dat mag, kinderen mogen tijd nemen om even op zichzelf/alleen te kunnen zijn.

Zijn er plaatsen waar kinderen niet door volwassenen gezien worden?

Ja, buiten is het schoolplein groot en zijn er ook verschillende hoeken, bosjes waarachter ze zich kunnen terugtrekken.

Wordt er ook met slecht weer buiten gespeeld?

Ja, het is belangrijk voor kinderen om buiten te spelen, even een frisse neus halen en hun energie op een andere manier kwijt kunnen door te rennen, klimmen ook bv in de regen.

Grenzen verkennen

Op welke wijze worden kinderen gestimuleerd zich zelf te ontplooien en wat zijn de grenzen?

De kinderen krijgen de keuzevrijheid om in de middag deel te nemen aan verschillende activiteiten. Ze mogen zelf kiezen waar ze zin in hebben. Als ze iets niet leuk vinden dan stimuleren de PMers het kind om toch deel te nemen aan de activiteit zodat ze hun eigen grenzen verleggen en nieuwe dingen leren. Ook in het dagelijks leven proberen de PMers de kinderen zichzelf te laten ontplooien door hun zo zelfstandig mogelijk dingen te laten ondernemen. Hierbij mogen natuurlijk fouten gemaakt worden, daar leren ze van. Het kan om praktische dingen gaan zoals leren knippen of een rits dicht doen, maar ook om andere dingen zoals hoe hoog kan ik in een klimrek klimmen, of hoe lang kan ik aan een klimrek hangen.

Mogen kinderen zelf ontdekken wat ze kunnen en wat niet?

We vinden het belangrijk dat ze zelf ontdekken wat ze kunnen en wat niet. Op deze manier leren ze zichzelf ontplooien en leren ze het beter dan wanneer volwassenen het voordoen. Het is hun eigen wereld en ze mogen het op hun eigen manier doen.

Verbaal of fysiek geweld

Schelden?

Ze mogen niet schelden. Hier worden de kinderen op aangesproken. Er wordt uitgelegd dat we met respect met elkaar moeten omgaan, ook wat taal betreft.

Vloeken

Ook op vloeken worden de kinderen aangesproken. Het is niet netjes nutteloos en er wordt gezocht naar een manier om te emotie op een andere manier te uiten door erover te praten.

U of jij zeggen;

De kinderen hoeven geen u te zeggen tegen de leiding. De kinderen mogen gewoon jij zeggen en de leidsters met hun naam aanspreken.

Vieze woorden

Vieze woorden mogen wel gezegd worden maar met mate. Vaak helpt het beste om er geen aandacht aan te besteden. Vaak zie je dat kinderen een periode hebben waarin ze veel met deze woorden en bijbehorende zaken bezig zijn. Als je dan dit consequent gaat verbieden zullen ze er vaak op reageren door er meer aandacht aan te besteden.

Brutaliteit ten aanzien van volwassenen of andere kinderen

Kinderen worden aangesproken op brutaliteit. Het is niet erg als het ene kind eerder dat het andere kind laat merken dat hij iets vindt of dat hij het ergens niet mee eens is maar het moet wel op gepaste wijze en wij vinden het wel belangrijk dat ze luisteren naar de eisen die wij in alle redelijkheid stellen.

Elkaar pijn doen

Kinderen mogen elkaar geen pijn doen. Vaak gebeurt het wel bij het stoeien. Dit gebeurt vaak niet expres. Dit wordt uitgelegd en er worden afspraken over gemaakt. Ze moeten zelf inzien dat als ze stoeien dat ze daarbij ook wel eens onverwacht een klap kunnen krijgen. Opzettelijk pijn doen is uit den Boze.

Pesten

Kinderen mogen elkaar niet pesten. Er wordt gepraat met de kinderen en uitgezocht waarom er precies gepest wordt. Er wordt uitgelegd dat het voor het kind dat gepest wordt niet leuk is. De pester moet bewust worden aangepakt door hem consequent terecht te wijzen en zoeken naar een mogelijk oorzaak van zijn afwijkende gedrag.

Spullen van elkaar afpakken

Als ze met iets van iemand anders willen spelen, dan moeten ze dat eerst vragen. De leid(st)er begeleidt de kinderen hierbij. We leren de kinderen dat je met respect met elkaars spullen moet omgaan.

Ritme, rituelen en gewoonten

Is er een vast dagritme in de opvang?

De middag wordt begonnen met ontvangst in het lokaal. Eerst mag er even vrijgespeeld worden, dat kan een spelletje zijn, lego of bv tekenen. Als iedereen binnen is wordt er gevraagd om aan tafel te komen zodat de kinderen wat kunnen eten en drinken.

Daarna wordt de tafel leeggeruimd en gaan de kinderen naar hun activiteiten. Rond vijf uur wordt er nog iets te eten en drinken aangeboden aan de kinderen. Daarna kunnen ze weer verder spelen. Aan het einde van de dag wordt er gezamenlijk opgeruimd.

In de vakanties blijven we nu op de locatie van Prinses op de Erwt.

Tot 9.00u. komen de kinderen binnen en mogen vrij spelen. Rond 9.45u. gaan we aan tafel om te drinken en iets te eten. Als iedereen klaar is, worden er verschillende activiteiten aangeboden. De kinderen zijn vrij om er aan mee te doen maar worden wel gestimuleerd. Daarna wordt alles opgeruimd en kunnen we aan tafel om brood te eten of iets wat er die ochtend klaargemaakt is door de kinderen. Na het eten wordt er

buiten gespeeld of even rustig op de bank met een boekje.
Het middagprogramma wordt vervolgd hoe het hier boven beschreven staat.

Zijn er rituelen?

Waarom, hoe zien deze rituelen eruit en welke bedoeling hebben ze?

Het vieren van verjaardagen en afscheid nemen.

Zijn hierboven beschreven bij het stukje Feesten en partijen.

Zijn er vaste gewoonten, waarom wel, waarom niet, voor wie zijn ze belangrijk?

De kinderen ruimen na het eten zelf hun bordje en beker op. Dit is belangrijk om zelfstandigheid te bevorderen. Opruimen hoort net zo goed bij spelen. Ze leren dat het goed is om zelf zorg te dragen voor eigen en andermans spullen.

Het eten van fruit of iets hartigs en klaarstaan van drinken om vijf uur. Hierdoor worden de kinderen geattendeerd op het fruit en drinken. Sommige kinderen denken hier gewoonweg niet aan tijdens het spelen, daarom bieden we het aan. Ze mogen het ook zelf pakken als ze het vragen. Drinken staat meestal gewoon de hele middag klaar om gepakt te worden.

Zijn er vaste leidsters?

Elke dag zijn er dezelfde vaste leid(st)ers. In geval van ziekte en vrije dagen kan het zijn dat er een vaste leidster niet aanwezig is. Er wordt naar gestreefd om in deze gevallen zeker een vaste invalleid(st)er. Op de groep te hebben.

Wie vallen er in op de opvang?

Er wordt geprobeerd om een vaste leid(st)ers te laten invallen aangezien iedereen parttime werkt. Indien dit niet mogelijk is wordt er iemand uit de invalpool geregeld.

Even praktisch

Ruilen of extra dagen

Het is mogelijk om incidenteel van dag te ruilen bij NSO Prinses op de Erwt .

Het ruilen van dagen is alleen aan een aantal regels gebonden. Zo moet de ruiling binnen een maand plaatsvinden en kan het alleen als de groepsgrootte het toelaat. Het ruilen kan dan ook alleen in overleg met de groepsleiding.

Ook kunnen kinderen een extra dag komen. Ook bij deze regeling telt natuurlijk, mits de groepsgrootte het toelaat en in overleg met de groepsleidsters.

Voor deze extra dag zijn kosten verbonden en moet er een formulier getekend worden.

Vrije en gesloten dagen

Kinderopvang De Lange Keizer kent een aantal sluitingsdata.

Ieder jaar worden deze dagen bekend gemaakt bij de ouders, zodat zij hier rekening mee kunnen houden.

Een aantal dagen hiervan zijn standaard en zullen jaarlijks terugkomen. Zo is de organisatie ieder jaar alle dagen tussen kerst en oud en nieuw gesloten. Ook de dag na hemelvaart zijn wij niet open. Verder plannen we ieder jaar een studiedag en sluiten we de dag voor kerst en sinterklaasdag iets eerder onze deuren.

Oudercommissie

De oudercommissie van De Prinses op de Erwt behartigt de belangen met betrekking tot de opvang van je kind/kinderen en vertegenwoordigt de ouders.

Bij opvang van kinderen draait het immers niet alleen om het kind maar ook om de wensen van de ouders.

Een Oudercommissie is er om de belangen van ouders te behartigen. De Oudercommissie vertegenwoordigt de ouders naar het management, formuleert adviezen, signaleert knelpunten en oefent invloed uit op de beleidsuitvoering. In de Oudercommissie wordt elke locatie van De Lange Keizer vertegenwoordigd door minimaal twee ouders. De oudercommissie fungeert als advies- en overlegorgaan en oefent daarmee invloed uit op de beleidsvorming. De Ouderraad kan gevraagd en ongevraagd adviezen geven.

De oudercommissie beschikt over een reglement die ten alle tijden op te vragen is bij een oudercommissielid.

De oudercommissie is te bereiken via het volgende e-mailadres:
oc-prinses@delangekeizer.nl

Wensen en klachten

Soms kan er ondanks alle goede wil en inspanning iets mis gaan. Bent u over grote of kleine dingen ontevreden, laat het dan weten. Het wordt gewaardeerd als u zich rechtstreeks richt tot de leidsters of de leiding van het kinderdagverblijf. In de regel worden op die manier problemen het snelst opgelost. Uiteraard kunnen ouders met een klacht ook terecht bij het management, zij zullen de klacht in behandeling nemen en samen met de ouder op zoek gaan naar een mogelijke oplossing. Mocht de klacht van een ouder niet naar wens worden opgelost kan de ouderraad benaderd worden.

Mocht de ouder na het bewandelen van dit bovengenoemde traject niet het gevoel hebben gekregen gehoord te zijn, kan de klacht worden behandeld door de Onafhankelijke Klachtencommissie.

Kinderopvang De Lange Keizer heeft een officiële klachtenregeling, kijk hiervoor op de site

www.klachtenloket-kinderopvang.nl

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl

Afsluiting

Het feit dat dit pedagogisch werkboek af is, betekent niet dat er geen veranderingen kunnen plaatsvinden in ons werken met de kinderen. Wij zullen bewust blijven nadenken en eventuele veranderingen die we opmerken of aankaarten serieus nemen en met z'n allen bekijken wat we ervan vinden en wat we er mee willen doen.

Als dit invloed heeft op onze visie, gaan we het pedagogisch beleid opnieuw bekijken en eventuele veranderingen in het pedagogisch beleid invoeren. Zo blijven we bezig met het vormen van een zo goed mogelijke visie/situatie waar de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en zichzelf kunnen zijn.

Informatie

Voor vragen omtrent het pedagogisch werkboek van BSO Prinses op de Erwt kunt u terecht bij: Marijke van Adrichem
Locatiemanager Prinses op de Erwt
Kinderopvang De Lange Keizer

T:06-23391091 E: marijke@delangekeizer.nl